

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2024 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. ĮV-46

**NACIONALINIO MUZIEJAUS LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAIKŠTYSTĖS
VALDOVŲ RŪMŲ**
(asignavimų valdytojo kodas 902755)
2024–2026 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

2024
Vilnius

I SKYRIUS MISIJA

Saugoti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų Vilniaus Žemutinėje pilyje paveldą, kaip išskirtinį valstybės istorijos ir kultūros paminklą, skatinti nacionalinės kultūros atvirumą bei pristatyti jos savitumą užsienyje, saugoti ir puoselėti nacionalinės kultūros tapatumą bei jį aktualinti, susieti kultūros paveldo saugojimą su muziejinių vertybių kaupimu, moksliniais tyrimais, informacijos visuomenei teikimu, kultūros reikmių tenkinimu ir švietimu, istorinės atminties stiprinimu, europinių istorijos ir paveldo kontekstų atskleidimu.

II SKYRIUS VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS IR STRATEGINIAI IR (ARBA) VEIKLOS TIKSLAI

1 lentelė. Tikslai ir jų poveikio rodikliai

NPP strateginis tikslas ir (arba) veiklos tikslas ir jo poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai)	Siektinios poveikio rodiklio reikšmės			Vėliausiai prieinama faktinė poveikio rodiklio reikšmė	NPP nustatytos siektinos strateginio tikslo poveikio rodiklio reikšmės	
		2024 metai	2025 metai	2026 metai		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 08-001-11 Didinti muziejaus vertybių rinkinius, juos pristatant visuomenei, aktualinti Lietuvos istoriją bei kultūros paveldą Europos kontekste; teikti kokybiškas kultūros paslaugas							
1.1. E-08-001-11-01 Visuomenei pristatyta rinkinio dalis (proc.)		2	2	2	5,2 (2022)		
1.2. E-08-001-11-02 Lankytojų skaičius (žmonės)		320 000	350 000	350 000	444 026 (2022)		

III SKYRIUS VEIKLOS PRIORITETAU

1. Kultūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas (Lietuvos Respublikos kultūros ministro valdymo srities, 2 veiklos prioritetas „Kultūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas“)

Muziejus nuo pat įsikūrimo stengiasi įvairiomis priemonėmis ir būdais didinti teikiamų kultūros paslaugų įvairovę, kokybę ir prieinamumą. Tuo tikslu Muziejus periodiškai tiria lankytojų poreikius ir lūkesčius bei, reaguodamas į apklausų rezultatus, nuolat atnaujina paslaugų turinį ir formas, kuria kokybiškai naujas paslaugas ir produktus.

Igyvendinant šį prioritetą, Muziejus siekia gerinti paslaugų, taip pat ir realizuojamų produktų prieinamumą, plėtoti virtualių produktų pasiūlą, sudarant galimybes nuotoliniu būdu susipažinti su nuolatinėmis ekspozicijomis, parodomis, pavienėmis muziejinėmis vertybėmis ir jų grupėmis, dalyvauti renginiuose, edukaciniuose užsiėmimuose, susipažinti su mokslinių tyrimų, parodų lituanistinių atodangų ir vertybių restauravimo rezultatais.

Gausinant ir tyrinėjant Muziejaus vertybių rinkinius bei užtikrinant jų išsaugojimą, planuojama dalyvauti Muziejinių vertybių, atspindinčių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tematiką, paieškų ir išsigijimo veiklose, tęsti aukcionų ir antikvariatų pasiūlos stebėseną, mecenatų Lietuvoje ir užsienyje

paiešką, kad Muziejaus rinkinius būtų galima papildyti vertingomis lituanistinėmis ar kitomis europinio paveldo vertybėmis, reikalingomis Muziejaus nuolatinėms ekspozicijoms praturtinimui, tikroviškos istorinių interjerų vizijos sukūrimui, parodų rengimui, edukacinei ir kitai muziejinei veiklai, jautrių eksponatų periodinei rotacijai.

Svarbiausios veiklos:

- Tarptautinių ir nacionalinių parodų bei renginių, Europos kultūros raidos kontekste įvairiomis formomis aktualinančių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istoriją ir paveldą, rengimas; tam reikalingų tyrimų organizavimas ir jų duomenų skelbimas; edukacinių, kvalifikacijos tobulinimo, mokslo ir kultūros renginių programų (senosios muzikos festivalių, koncertų, paskaitų ciklų ir kt.) rengimas ir įgyvendinimas.
- Naujų tvarių e-produktų ir e-paslaugų pasiūla (išliekamąją vertę turinčių muziejaus parodų perkėlimas į virtualią erdvę parengiant virtualius turus; kultūros paveldo vertybių skaitmeninimas ir pristatymas Muziejaus interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose, viešą prieigą turinčiose duomenų bazėse LIMIS, Google Arts and Play bei kitose virtualiose platformose; kultūros ir mokslo renginių įrašų perkėlimas į virtualią erdvę ir kt.).
- Muziejinių vertybių, atspindinčių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tematiką ir jos europinius kontekstus, paieškos ir įsigijimas (vertybių pasiūlos internetinėje erdvėje, aukcionuose, antikvariatuose nuolatinė stebėseną, specialių leidinių ir duomenų bazių pranešimas, dalyvavimas aukcionuose, vertybių vertinimo organizavimas, derybos su privačiais savininkais, rėmėjų paieška, saugaus vertybių atsigaubimo užtikrinimas ir kt.).
- Aplinkos projektų valdymo agentūros finansuojamo projekto „Valdovų rūmų muziejaus pastatų Kražių g. 5, Vilniaus m., atnaujinimas“ vykdymas, organizuojant techninio projektavimo ir kitus parengiamuosius darbus.

IV SKYRIUS PROGRAMOS

Muziejus vykdo vieną funkciją – įgyvendina programą „Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas“.

Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų nuostatuose (toliau – Muziejaus nuostatai), patvirtintuose Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2012 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. IV-314 (Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2023 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. IV-246 redakcija), nurodyta pagrindinė veiklos sritis tiesiogiai nulemia šios tęstinės programos pasirinkimą, kurią vykdydamas Muziejus kaupia, saugo, tyrinėja ir populiarina vertybes, atrenkamas pagal nustatytus kriterijus.

Įgyvendinant programą, siekiama gausinti nacionalinių kultūros, meno, istorijos bei archeologijos vertybių rinkinius ir per teikiamas kultūros paslaugas ir kuriamus produktus, patraukliomis formomis šį paveldą pristatyti visuomenei.

Muziejaus tęstinės veiklos uždaviniai:

1. Gausinti ir tyrinėti muziejaus vertybių rinkinius bei užtikrinti jų išsaugojimą.
2. Užtikrinti kokybišką lankytojų aptarnavimą, visuomenei teikiamų kultūros paslaugų ir kuriamų produktų įvairovę.

Muziejaus tęstinės veiklos priemonės:

1. Įsigyti vertybes, jas apsaikyti, tyrinėti, saugoti.
2. Teikti kultūros paslaugas ir kurti produktus, juos plėtoti ir viešinti.

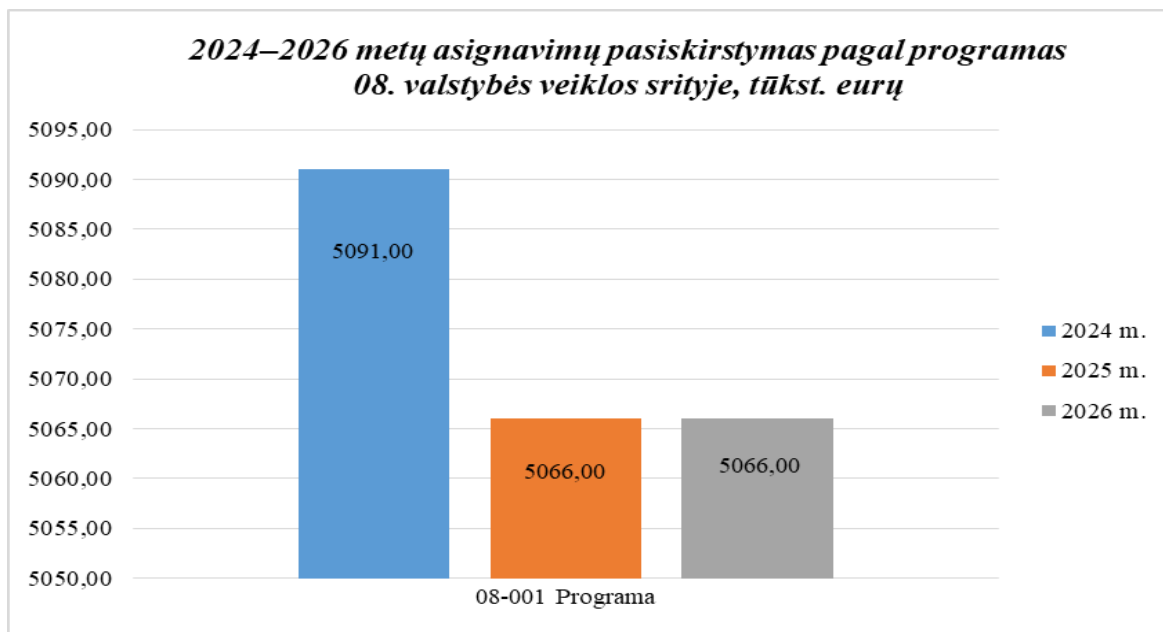
2 lentelė. 2024–2026 metų asignavimų ir kitų lėšų pasiskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir programas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Valstybės veiklos srities pavadinimas, programos kodas ir pavadinimas	2024 metų asignavimai		2025 metų asignavimai		2026 metų asignavimai	
		iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	iš viso	iš jų darbo užmokesčiui
1	2	3	4	5	6	7	8
1	08 Kultūros ir visuomenės informavimo valstybės veiklos sritis	5091,0	3597,0	5066,0	3597,0	5066,0	3597,0
1.1	08-001 (F) Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas	5091,0	3597,0	5066,0	3597,0	5066,0	3597,0
IŠ VISO		5091,0	3597,0	5066,0	3597,0	5066,0	3597,0
Iš jų pažangos ir regioninių pažangos priemonių							
Iš jų tęstinės veiklos priemonių		5091,0	3597,0	5066,0	3597,0	5066,0	3597,0
Iš jų pervedimų priemonių							
Iš jų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas (įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas)		5091,0	3597,0	5066,0	3597,0	5066,0	3597,0
Iš jų kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)							
Asignavimų pokytis, palyginti su ankstesniais metais		225,0*	315,0*	-25,0*	0,0	0,0	0,0
Iš jų pažangos ir regioninių pažangos priemonių		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iš jų tęstinės veiklos priemonių		225,0	315,0	-25,0	0,0	0,0	0,0
Iš jų pervedimų priemonių		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

2024 m. pokytis, lyginant su 2023 m. yra teigiamas, dėl sumažintų 2023 m. skirtų asignavimų baziniam finansavimui (-397 tūkst.eurų komunalinėms paslaugoms ir veiklai) bei padidinto bazinio finansavimo 2024 metams (+597 tūkst. eurų komunalinėms, darbo užmokesčiui ir veiklai) ir numatomų didesnių pajamų įmokų lėšų (+25 tūkst., eurų).

2025 m. pokytis lyginant su 2024 m. yra neigiamas dėl sumažintų asignavimų baziniam finansavimui (-25 tūkst. eurų).

1 grafikas. 2024–2026 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas

2024–2026 m. numatyti du finansavimo šaltiniai: valstybės biudžeto lėšos ir Muziejaus pajamų įmokos. Kaip ir kasmet, planuojamas svarus projektinių bei rėmėjų lėšų ir kitos paramos pritraukimas. Siekiant užtikrinti papildomą lėšų pritraukimą, numatoma ieškoti naujų Muziejaus projektų rėmėjų, rengti daugiau projektų įvairių fondų finansavimui gauti, tęsti nuotoliniu būdu išigyjamų prekių ir paslaugų pasiūlą.

08. valstybės veiklos srities 001 programa

Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas

Pagal Muziejaus nuostatus, Muziejus yra biudžetinė įstaiga, kaupianti, sauganti, tirianti, konservuojanti, restauruojanti ir populiarinanti kultūros, meno, istorijos ir archeologijos vertybes, pristatančias Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų Vilniaus Žemutinėje pilyje istoriją ir kultūrinį paveldą.

Muziejaus nuostatuose nurodyta pagrindinė veiklos sritis tiesiogiai lemia šios tęstinės programos pasirinkimą, kurią vykdydamas Muziejus kaupia, saugo, tyrinėja ir populiarina vertybes, atitinkančias nustatytus kriterijus. Muziejaus fondo rinkinių komplektavimo prioritetai ir kryptys yra šios: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūros, meno ir istorijos vertybės, Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų Vilniaus Žemutinėje pilyje teritorijos archeologijos radiniai, XIII–XVII a. Europos taikomosios ir vaizduojamosios dailės kūriniai ir kitos lituanistinės bei europinio kultūros ir meno paveldo vertybės.

Parengta tęstinė programa planuojamomis veiklomis apima ne tik kryptingą vertybių komplektavimą, bet ir tinkamo vertybių saugojimo užtikrinimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įstatymuose, kituose teisės aktuose numatytas specialias saugojimo normas, sąlygas, susijusias su reikiamos temperatūros, drėgmės, apšvietimo palaikymu, reikiamu patalpų plotu ir kt. 2021 metais patikėjimo teise Muziejui perduotuose pastatuose Kražių g. 5, Vilniaus m. įrengtos saugyklos reikšmingai prisideda sprendžiant tinkamų Muziejaus rinkinių saugyklų problemą, tačiau jas, kaip ir kitas gautas patalpas, dar būtina pritaikyti specifiniams Muziejaus poreikiams, planuoti pastatų ir juose esančios infrastruktūros atnaujinimo, modernizavimo darbus.

Pagal su Aplinkos projektų valdymo agentūra pasirašytą Centrinės valdžios viešųjų pastatų atnaujinimo didinant energinį efektyvumą finansavimo sutartį vykdant projektą „Valdovų rūmų muziejaus pastatų Kražių g. 5, Vilniaus m., atnaujinimas“, 2024 m. bus organizuojami techninio projektavimo ir kiti parengiamieji darbai, kurių pagrindu vėliau bus skelbiami viešieji pirkimai dėl

numatytų Muziejaus patikėjimo teise valdomų pastatų Kražių g. 5, Vilniaus m. bei juose esančios infrastruktūros atnaujinimo darbų. Įgyvendinamu projektu siekiama pagerinti energijos vartojimo efektyvumą, tuo užtikrinant tiek pastatų infrastruktūros atitiktį higienos normų reikalavimams, ekonomišką valstybės biudžeto lėšų naudojimą, tiek efektyvesnę bei racionalesnę patalpų pritaikymą Muziejaus vykdomai veiklai.

Pažymėtina, kad vykdoma programa apima kryptingų mokslinių tyrimų kultūros, meno, istorijos ir archeologijos srityse veiklas, taip pat rinkinių vertybių restauracinę priežiūrą, kurios prioritetas yra Valdovų rūmų teritorijoje aptiktų archeologinių radinių išsaugojimas.

Muziejaus rinkinių vertybių viešinimas, populiarinimas visuomenei akcentuoja Muziejaus vertybių kaupimo, saugojimo ir tyrimo svarbą, aktualina Lietuvos ir Europos istorijos sąryšius bei bendro kultūros paveldo vertę. Kaip ir kasmet, planuojama organizuoti tarptautines ir nacionalines parodas, rengti ir leisti muziejaus rinkinius, jų tyrimus pristatančius leidinius, vykdyti edukacines programas, rengti įvairius kultūros renginius.

* * *

Įgyvendinant funkcijų vykdymo programą – *Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas*, – keliami tęstinės veiklos uždaviniai ir jiems įgyvendinti numatomos priemonės tiesiogiai siejasi su Muziejaus pagrindine veiklos sritimi ir realizuoja Muziejaus nuostatuose nurodytas vykdomas funkcijas.

Keliamas tęstinės veiklos uždavinys – *Gausinti ir tyrinėti muziejaus vertybių rinkinius bei užtikrinti jų išsaugojimą* ir jam įgyvendinti numatyta priemonė – *Įsigyti vertybes, jas apskaityti, tyrinėti, saugoti* – tiesiogiai aktualina muziejines vertybes, kurias Muziejus kaupia, tyrinėja, sistemina bei inventorina pagrindiniame ir pagalbiniuose fonduose pagal vertybių pobūdį kultūros, meno ir istorijos, numizmatikos bei archeologijos rinkiniuose. Išskirtini itin skaitlingi archeologijos rinkiniai, kuriuose saugoma apie 0,5 mln. vertybių, rastų tyrinėjant Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų teritoriją Vilniaus Žemutinėje pilyje.

Rinkiniai

2024 m. planuojama nuosekliai ir sistemingai tęsti archeologinių radinių patikrą ir paruošimą perėmimui, kultūros, meno ir istorijos bei numizmatikos rinkinių turtinimą. Kartu su rinkinių gausinimu vyks muziejinių vertybių inventorinimo, vertinimo tikraja verte ir skaitmeninimo darbai, taip pat bus pereita prie Muziejaus rinkinių apskaitos LIMIS sistemoje.

2024 m. planuojama suskaitmeninti apie 3000 vnt. muziejinių vertybių, apie 1000 vnt. naujų suskaitmenintų muziejinių vertybių planuojama pavišinti. Perėjus prie apskaitos LIMIS sistemoje ir reikšmingai pasikeitus muziejinių vertybių įvedimo į pirminę apskaitą metodikai, t.y. neliokant galimybės įtraukti į apskaitą archeologinius radinius jų grupėmis, 2024 m. numatomas muziejinių vertybių rinkinių pagausėjimas 1,5 procento. Į apskaitą LIMIS sistemoje planuojama įtraukti 2000 vnt. muziejinių vertybių. Planuojama testuoti LIMIS sistemoje perdavimo aktų ir apskaitos knygų formavimą bei atlikti skaičiavimus, kokius kiekius su turimais žmogiškaisiais ištekliais Muziejus yra pajėgus apdoroti visiškai perėjus prie apskaitos LIMIS sistemoje.

Muziejuje sukauptos vertybės visuomenei bus pristatomos nuolatinėse ekspozicijose, rinkinius populiarinančiose parodose, renginiuose, edukaciniuose užsiėmimuose ir kituose projektuose, Muziejaus interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose bei leidiniuose, viešą prieigą turinčiose duomenų bazėse. 2024 m. lankytojams nuotoliniu būdu taps prieinami maždaug 7 procentai, o kontaktiniu būdu – daugiau kaip 2 procentai muziejaus vertybių.

Taip pat planuojama tęsti veiklas, užtikrinančias nuotolinio mokymosi, studijų, savišvietos galimybes aptarnaujant lankytojus tiek kontaktiniu, tiek ir nuotoliniu būdu, toliau didinant Muziejaus dokumentinio archyvo prieinamumą virtualioje erdvėje. Numatoma ir toliau pildyti bei didinti funkcionalumą Valdovų rūmų muziejaus rinkinių informacinės sistemos, turinčios integraciją su E.paveldo ir Europeana sistemomis, bei pildyti Asmenų, susijusių su Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmais ir Vilniaus pilimis, biogramų žodyno duomenis.

* * *

Numatytas tęstinės veiklos uždavinys – *Užtikrinti kokybišką lankytojų aptarnavimą, visuomenei teikiamų kultūros paslaugų ir kuriamų produktų įvairovę* ir jam įgyvendinti numatyta priemonė – *Teikti kultūros paslaugas ir kurti produktus, juos plėtoti ir viešinti*, taip pat aktualizuoja Muziejaus vykdomas funkcijas, tiesiogiai koreliuoja su Muziejaus nuostatuose numatytu Muziejaus veiklos tikslu „susieti kultūros paveldo saugojimą su visuomenės informavimo, kultūros ir edukacijos poreikių tenkinimu ir kultūros paslaugų teikimu“. Šis uždavinys yra daugiakompleksis ir apima įvairias Muziejaus veiklas: parodų organizavimą, mokslinius tyrimus, muziejinių vertybių konservavimą ir restauravimą, ekspozicijų atnaujinimą, leidybą, edukaciją, kultūros renginius, e-produktų ir e-paslaugų kūrimą bei pristatymą ir pan.

Moksliniai tyrimai ir restauravimas

2024 m. pagrindinis dėmesys bus skiriamas moksliniams tyrimams, atskleidžiantiems Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos Vilniaus Žemutinėje pilyje raidą bei šių tyrimų pristatymui visuomenei. Numatoma tęsti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių Ankstyvosios mūrinės pilies Vilniuje tyrimus (analizuoti pilies raidą ir jos reliktus, tirti medinį teritorijos užstatymą); analizuoti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos istorinę ikonografiją; tirti XIII–XV a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ginkluotę; tęsti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių dvaro protokolo, ceremonialo ir etiketo tyrimus; vykdyti Vazų dinastijos valdymo laikotarpio meninės tekstilės tiriamuosius darbus. Moksliniais tyrimais ir rengiama medžiaga numatoma prisidėti prie nuolatinių ekspozicijų atnaujinimo ir parodų rengimo, ypatingą dėmesį skiriant Pacų giminės paveldui skirtos parodos parengiamiesiems darbams.

Siekiant išsaugoti Muziejaus muziejinių vertybių rinkinį per 2024 m. planuojama konservuoti ir restauruoti 1000 archeologinių radinių, atlikti 100 eksponatų tyrimus ir 25 dendrochronologinių pavyzdžių analizes, vykdyti Muziejaus ekspozicijų ir parodų restauracinę priežiūrą.

Mokslinių tyrimų, restauravimo bei konservavimo veiklos rezultatus planuojama viešinti paskaitų ir pranešimų forma, mokslinėmis publikacijomis bei konferencijomis. 2024 m. numatoma surengti 3 tarptautines mokslines konferencijas, skirtas Lietuvos ir Bizantijos ryšiams Vėlyvaisiais Viduramžiais, valdovų ir didikų kilmei bei tradicinę Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės XVIII amžiaus tyrinėtojų konferenciją.

2024 m. planuojama parengti 5 mokslinius ir 5 mokslo populiarinimo straipsnius, dalyvauti Muziejaus rinkinius populiarinančiose akcijose, parengti 5 paskaitas, supažindinančias su mokslinių tyrimų ir vertybių restauravimo rezultatais bei muziejininko profesija, dalyvauti Muziejaus, kaip pedagogų kvalifikacijos tobulinimo institucijos, veikloje rengiant paskaitas pedagogams.

Vykdam Muziejuje saugomų rinkinių vertybių tyrimų ir veiklų populiarinimą, interaktyvių produktų kūrimą, 2024 m. numatoma ir toliau plėtoti Muziejaus moksliniame archyve saugomos informacijos prieinamumą (skelbti informaciją Muziejaus svetainės „Savaitės eksponato“ skiltyje, *Facebook*, *Google Arts and Play* bei kitose virtualiose platformose).

Parodos

Viena svarbiausių Muziejaus veiklos priemonių populiarinant kultūros, meno, istorijos ir archeologijos vertybes, aktualinant lituanistinį ir bendraeuropinį paveldą nei užtikrinant Muziejaus veiklos dinamiką bei teikiamų pažintinių paslaugų įvairovę yra turiningos nacionalinės ir tarptautinės parodos, pasižyminčios unikaliais eksponatais.

2024 metais, tęsiant muziejaus tradiciją pristatyti žymiausių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikų didikų giminių istorinį ir kultūrinį paveldą, kartu su užsienio (pirmiausia Lenkijos ir Ukrainos) bei Lietuvos partneriais, pirmą kartą Lietuvos muziejininkystės istorijoje rengiama išsami tarptautinė paroda skirta grafų Pacų giminei.

Bendradarbiaujant su Krokuvos Vavelio karališkąja pilimi – Valstybiniais meno rinkiniais ir kitais partneriais, planuojama surengti pasaulinio lygio dailininkų paveikslų (šedevrų) parodą bei Lietuvai aktualaus europinio tapybos ir grafikos paveldo parodas, skirtas pristatyti kultūros kaitos procesus Europoje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės klestėjimo laikotarpiu. Minint Lietuvos

valstybės atkūrimo dieną planuojama surengti Lietuvos valstybingumo simboliams – Lietuvos Respublikos 1918–1940 m. valstybės apdovanojimams – skirtą nacionalinę parodą iš vienos didžiausių privačių kolekcijų.

Leidyba

Muziejaus rinkinius pristatančių ir aktualinančių bei kitų mokslinių, kultūrinių, informacinių leidinių rengimas yra viena iš prioritetinių muziejinės veiklos formų.

Įgyvendinus parengiamuosius darbus, 2024 m. planuojama išleisti Muziejaus rinkinius pristatančius leidinius lietuvių ir anglų kalbomis, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų ekspozicijos albumą; parengti ir išleisti tarptautinių parodų katalogus ir kitus, parodas viešinančius leidinius; parengti ir išleisti nacionalinės parodos, skirtos Lietuvos Respublikos 1918–1940 m. valstybės apdovanojimams, katalogą.

Esant galimybėms planuojama baigti rengti ir išleisti anksčiau planuotus leidinius, kurių rengimas ir leidyba buvo atidėta dėl išaugusių veiklos apimčių, neplanuotų svarbių užduočių ir žmogiškųjų išteklių stokos.

Edukacija

Vykdamt edukacinę veiklą, siekiama kurti ir įgyvendinti naujus edukacinius užsiėmimus bei tęstines programas, orientuotas ne tik į mokinius, bet ir į šeimas, senjorus, bei asmenis, turinčius ypatingų ugdymosi poreikių. Numatoma plėsti galimybes Muziejaus edukaciniuose užsiėmimuose bei renginiuose vaikams ir suaugusiems dalyvauti nuo Maskvos agresijos Ukrainoje į Lietuvą pasitraukusiems asmenims, taip pat Raudonojo Kryžiaus globojamiems vaikams iš Azijos šalių.

2024 m. numatoma parengti naujas temas edukaciniams užsiėmimams, suderintas su Bendrojo ugdymo programomis pagrindinio ir vidurinio ugdymo koncentrų mokiniams.

Numatoma surengti apie 1000 edukacinių užsiėmimų įvairaus amžiaus lankytojų grupėms bei pravesti 700 ekskursijų Muziejaus nuolatinėse ekspozicijose ir laikinosiose parodose.

Didinant kultūros paslaugų prieinamumą, aktualinant Muziejaus rinkinius bei prisidedant prie formaliojo ir neformaliojo ugdymo turinio integracijos su kultūros turiniu, numatoma toliau plėtoti Kultūros paso paslaugų pasiūlą. 2024 m. planuojama atnaujinti 9 į Kultūros paso paketą įtrauktų paslaugų metodinę struktūrą bei turinį ir pateikti jas vertinimui, taip pat sukurti, pateikti vertinimui ir įtraukimui į paslaugų sąrašą 2 naujų edukacinių užsiėmimų paraiškas. Planuojama, kad į Kultūros paso paslaugų sąrašą 2024 m. iš viso bus įtraukta 18 edukacinių užsiėmimų temų.

Planuojama tęsti ir kultūrinę, socialinę atskirtį mažinančią edukacinę veiklą, bendradarbiaujant su nakvynės namais ir socialinės globos bei vaikų gydymo įstaigomis, taip pat pradėti įgyvendinti vyresnio amžiaus žmonėms skirtą Socialinio recepto iniciatyvą.

Numatoma plėtoti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo veiklas, parengiant ir įgyvendinant kvalifikacijos tobulinimo programas, atitinkančias nacionaliniu lygmeniu reglamentuotus kvalifikacijos tobulinimo prioritetus. Siekiama praktiškai pademonstruoti, kaip Muziejaus ekspozicijas, parodas, rinkinius bei vykdomų mokslinių tyrimų rezultatus galima sėkmingai panaudoti ugdymo procese. 2024 m. numatoma Lietuvos pedagogų bendruomenei pateikti naują programą, supažindinančią su Lietuvos didikų giminių istoriniu ir kultūriniu paveldu.

Renginiai

2024 m. Muziejus numato organizuoti ne mažiau kaip 120 įvairių kultūros renginių, tarp jų Valstybės dienai skirtą renginių programą bei, bendradarbiaujant su „LNOBT Open“ festivaliu, surengti Amilcare Ponchielli lituanistinės operos „Lietuviai“ sceninį pastatymą.

2024 m. planuojama surengti jubiliejinį, 10-ąjį tarptautinį Marco Scacchi senosios muzikos festivalį bei vaikams ir jaunimui skirtą edukacinį Sv. Cecilijos senosios muzikos festivalį, tęsti kasmetines temines visos dienos edukacinių veiklų ir renginių programas. Proginiais renginiais planuojama paminėti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės karybos istorijai svarbias datas: Oršos mūšio (1514 m.) sukaktį bei Lietuvos didikų etmono Mykolo Kazimiero Paco 400-ąsias gimimo metines.

Organizuojant renginius, daug dėmesio bus skiriama naujų virtualių renginių formų paieškai bei tęsiama virtualių renginių bei transliacijų tradicija: filmuojami ir transliuojami įvairių tipų ir pobūdžio kultūros renginiai (pvz., parodų atidarymai, koncertai, diskusijos, knygų pristatymai ir pan.) bei mokslo renginiai (pvz., konferencijos, seminarai, paskaitos ir pan.), pristatantys ir aktualinantys konkrečią temą ar aspektą bei virtualiomis formomis pakeičiantys tradicinius kultūros ir mokslo renginius. Informacija apie šio tipo virtualius produktus bus skelbiama Muziejaus interneto svetainėje, transliacijos pristatomos bei įrašai viešinami socialinių tinklų *Facebook*, *Youtube* platformose.

E-produktai ir e-paslaugos

Muziejuje siekiama užtikrinti atnaujintų arba naujų e-produktų ir e-paslaugų (ekspozicijų ir parodų pristatymų, teminių pasakojimų, edukacinių žaidimų, vertybių skaitmeninimo ir pan.) pasiūlą virtualioje erdvėje.

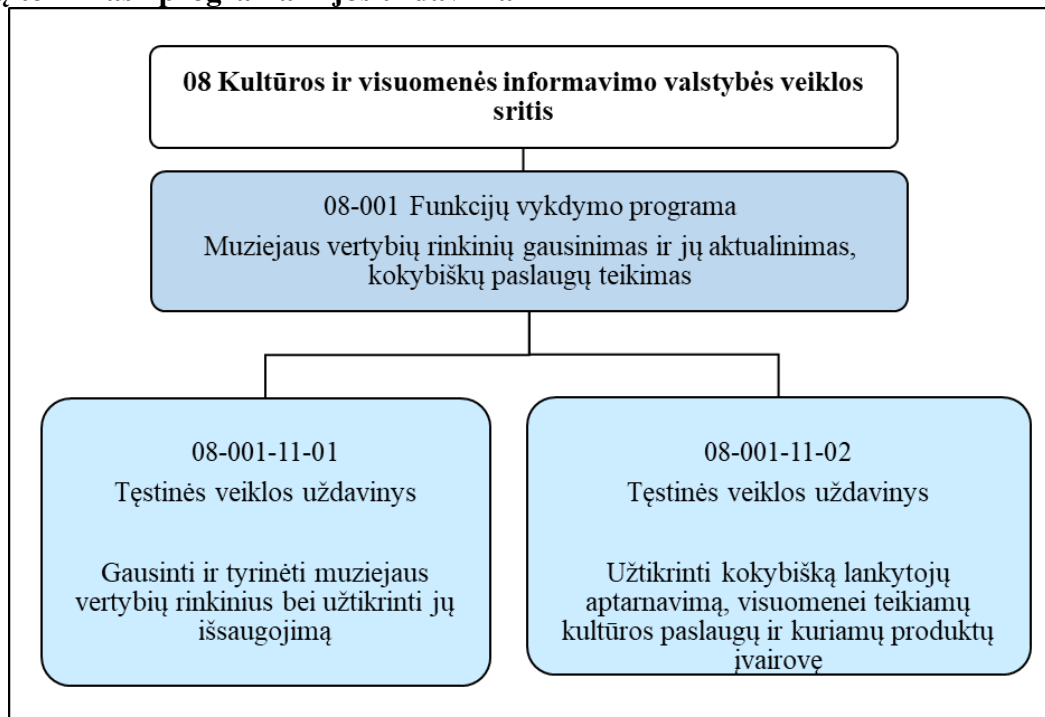
Planuojama intensyviai vertybių skaitmeninimą ir skelbimą Muziejaus interneto svetainėje, *Facebook*, *Pinterest*, *Google Arts and Play*, LIMIS, VEPIS, kt. platformose, rengti ir skelbti temines virtualias ekskursijas, atskirų ypatingų eksponatų pristatymus, bendradarbiauti su LRT rengiant kultūrinius siužetus ir laidas apie Muziejų, jo ekspozicijas, parodas, vertybes ir pan., interneto svetainėje paskelbti galimus viešinti Muziejaus leidinius, kt.

Rinkodara ir komunikacija

Informacija apie Muziejaus veiklas, rengiamas parodas, vykstančius renginius bus skelbiama įvairiais komunikacijos kanalais, taip pat bus rengiami pranešimai apie naujausius Muziejaus archeologų, architektūros istorikų, restauratorių, kultūros istorikų atradimus.

Numatoma tęsti pristatymų apie Muziejaus bendruomenę ciklą bei skleisti aktualią informaciją apie Muziejaus parodas ir veiklas kaimyninėse šalyse, pirmiausia – Lenkijoje.

2 grafikas. 08-001 „Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas“ programa ir jos uždaviniai

2024 m. Muziejaus išlaidų šamata sudaro 4641,0 tūkst. eurų valstybės biudžeto asignavimai ir 450 tūkst. eurų Muziejaus planuojamos uždirtbi pajamų įmokos.

2024 m. reikalingi didesni valstybės biudžeto asignavimai baziniam finansavimui – būtinam Muziejaus techninės infrastruktūros funkcionavimo palaikymui, taip pat dėl galimų elektros bei šildymo kainų pokyčių, turėsiančių įtakos apmokėjimui už komunalines paslaugas.

Programa yra tęstinė.

Programa įgyvendina šiuos planavimo dokumentus:

1. Lietuvos kultūros politikos kaitos gaires, patvirtintas 2010 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“ ir jose numatytas kaitos kryptis:
  - didinti kultūros prieinamumą visoje Lietuvoje;
  - konceptualiai, kryptingai siekiant ilgalaikių tikslų skleisti Lietuvos kultūrą užsienyje.
2. 2021–2030 metų nacionalinį pažangos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“.
3. Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, patvirtintą 2020 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.
4. Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą, patvirtintą 2021 m. kovo 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“.
5. Lietuvos kultūros politikos strategiją, patvirtintą 2019 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 665 „Dėl Lietuvos kultūros politikos strategijos patvirtinimo“.
6. 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ir kūrybingumo plėtros programą, patvirtintą 2021 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 781 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos patvirtinimo“.
7. Kultūros tarptautiškumo politikos koncepciją, patvirtintą 2018 m. gruodžio 18 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-977 „Dėl kultūros tarptautiškumo politikos koncepcijos patvirtinimo“.
8. Nacionalinę muziejų koncepciją pagal tvaraus vystymosi principus, patvirtintą 2018 m. spalio 25 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-755 „Dėl nacionalinės muziejų koncepcijos pagal tvaraus vystymosi principus patvirtinimo“.

Programos vykdytojai:

generalinio direktoriaus pavaduotojas administracijai ir infrastruktūrai Giedrius Krasauskas, generalinio direktoriaus pavaduotoja-vyriausioji muziejaus rinkinių kuratorė Ėrika Striškienė, generalinio direktoriaus pavaduotoja kultūrai ir mokslui dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, Archeologijos ir architektūros tyrimų skyriaus vedėjas Gintautas Striška, Bendrųjų reikalų skyriaus komunikacijos vadovė Monika Petrulienė, Bendrųjų reikalų skyriaus rinkodaros vadovas Mindaugas Puidokas, Edukacijos skyriaus vedėja Lirija Steponavičienė, Finansų skyriaus finansų vadovė Laura Unikauskienė, Kultūros istorijos tyrimų skyriaus vedėja dr. Toma Zarankaitė-Margienė, Parodų ir leidybos skyriaus vedėjas Marijus Uzorka, Renginių skyriaus vedėja Arnita Petrulytė, Restauravimo skyriaus vedėjas Mantvidas Mieliauskas, Rinkinių skyriaus vedėjas Dalius Avižinis.

Programos koordinatorius:

generalinis direktorius dr. Vydas Dolinskas, Vydas.Dolinskas@valdovurumai.lt

3 lentelė. 2024–2026 metų programos „Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas“ uždaviniai, priemonės, asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. eurų)

Valstybės veiklos srities, programos, uždavinio, priemonės kodas, požymis	Uždavinio, priemonės pavadinimas	2024 metų asignavimai		Numatomi 2025 metų asignavimai		Numatomi 2026 metų asignavimai		Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, Nacionalinės darbuotvarkės, NPP ir (arba) nacionalinės plėtros programos akronimo elementas kodas
		iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
08-001-11-01 (T)	Gausinti ir tyrinėti muziejaus vertybių rinkinius bei užtikrinti jų išsaugojimą	100,0		100,0		100,0		
08-001-11-01-01 (TP)	Išigyti vertybes, jas apskaityti, tyrinėti, saugoti	100,0		100,0		100,0		
08-001-11-02 (T)	Užtikrinti kokybišką lankytojų aptarnavimą, visuomenei teikiamų kultūros paslaugų ir kuriamų produktų įvairovę	4991,0	3597,0	4966,0	3597,0	4966,0	3597,0	
08-001-11-02-01 (TP)	Teikti kultūros paslaugas ir kurti produktus, juos plėtoti ir viešinti	4991,0	3597,0	4966,0	3597,0	4966,0	3597,0	
	1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso	5091,0	3597,0	5066,0	3597,0	5066,0	3597,0	
	iš jo:	4641,0	3459,0	4616,0	3459,0	4616,0	3459,0	
	1.1. valstybės biudžeto lėšos							
	1.2. bendrojo finansavimo lėšos							
	1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos							
	1.4. Pajamų įmokos ir kitos pajamos	450,0	138,0	450,0	138,0	450,0	138,0	
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos							

Valstybės veiklos srities, programos, uždavinio, priemonės kodas, požymis	Uždavinio, priemonės pavadinimas	2024 metų asignavimai		Numatomi 2025 metų asignavimai		Numatomi 2026 metų asignavimai		Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, Nacionalinės darbuotvarkės, NPP ir (arba) nacionalinės plėtros programos akronimas elemento kodas
		iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	lėšos, nurodant atskirus šaltinius)							
	Iš viso programos pažangos ir regioninėms pažangos priemonėms finansuoti							
	Iš jų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamoms pažangos priemonėms							
	Iš jų iš kitų šaltinių finansuojamoms pažangos priemonėms							
	Iš viso programos tęstinės veiklos ir pervedimų priemonėms finansuoti	5091,0	3597,0	5066,0	3597,0	5066,0	3597,0	
	Iš jų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamoms tęstinės veiklos ir pervedimų priemonėms	5091,0	3597,0	5066,0	3597,0	5066,0	3597,0	
	Iš jų iš kitų šaltinių finansuojamoms tęstinės veiklos ir pervedimų priemonėms							
	Iš viso programai finansuoti (1 + 2)	5091,0	3597,0	5066,0	3597,0	5066,0	3597,0	

4 lentelė. 2024–2026 metų programos „Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas“ uždaviniai, priemonės, stebėsenos rodikliai ir jų reikšmės

Stebėsenos rodiklio kodas	Uždavinių, priemonių, stebėsenos rodiklių pavadinimai ir matavimo vienetai	Stebėsenos rodiklių reikšmės			Susijęs strateginio planavimo dokumentas (VPNĪP, NPP, PP, RPP)
		2024	2025	2026	
1	2	3	4	5	6
	08-001-11-01 (T) uždavinys Gausinti ir tyrinėti muziejaus vertybių rinkinius bei užtikrinti jų išsaugojimą				
E-08-001-11-01-01	Muziejaus rinkiniuose saugomų muziejinių vertybių skaičiaus augimas (procentai)	1,5	1,5	1,5	
	08-001-11-01 (T) uždavinio 08-001-11-01-01 (TP) priemonė Įsigyti vertybes, jas apskaityti, tyrinėti, saugoti				
R-08-001-11-01-01-01	Muziejaus rinkiniuose saugomų muziejinių vertybių skaičius (vienetai)	150183,0	152000,0	154000,0	
R-08-001-11-01-01-02	Būтино konservuoti ir restauruoti muziejaus rinkinio dalis (proc.)	1,3	1,3	1,3	
R-08-001-11-01-01-03	Įsigytų muziejinių vertybių skaičius (vienetai)	22,0	22,0	22,0	
	08-001-11-02 (T) uždavinys Užtikrinti kokybišką lankytojų aptarnavimą, visuomenei teikiamų kultūros paslaugų ir kuriamų produktų įvairovę				
E-08-001-11-02-01	Surengtų parodų skaičius (vienetai)	4,0	4,0	4,0	
E-08-001-11-02-02	Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų peržiūrų skaičius, tenkantis vienam objektui (vienetai)	3,0	3,0	3,0	
	08-001-11-02 (T) uždavinio 08-001-11-02-01 (TP) priemonė Teikti kultūros paslaugas ir kurti produktus, juos plėtoti ir viešinti				
R-08-001-11-02-01-01	Ekskursijų dalyvių skaičius (žmonės)	6600,0	6600,0	6600,0	
R-08-001-11-02-01-02	Edukacinių užsiėmimų dalyvių skaičius (žmonės)	16000,0	16000,0	16000,0	
R-08-001-11-02-01-03	Organizuotų ekskursijų skaičius (vienetai)	700,0	700,0	700,0	
R-08-001-11-02-01-04	Paslaugų, įtrauktų į Kultūros paso paslaugų rinkinį, skaičius (vienetai)	18,0	18,0	18,0	
R-08-001-11-02-01-05	Suskaitmenintų muziejinių vertybių skaičius (vnt.)	3000,0	3000,0	3000,0	

V SKYRIUS ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

5 lentelė. Informacija apie įstaigos (ministro valdymo srities įstaigų) žmogiškuosius išteklius (vnt.) ir asignavimus jiems išlaikyti (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	2024 metai			2025 metai			2026 metai		
		Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai	161,00	0,00	3597,0	161,00	0,00	3597,0	161,00	0,00	3597,0
	Iš viso	161,00	0,00	3597,0	161,00	0,00	3597,0	161,00	0,00	3597,0

VI SKYRIUS VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ PLANUOJAMOS PASIEKTI PAGRINDINIŲ VEIKLOS RODIKLIŲ REIKŠMĖS

Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai valstybės valdomų įmonių neturi.

VII SKYRIUS VIEŠŪJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ YRA VALSTYBĖ ARBA KAI VALSTYBĖ TURI 50 PROCENTŲ IR DAUGIAU BALSŲ VISUOTINIAME DALININKŲ SUSIRINKIME, PLANUOJAMOS PASIEKTI PAGRINDINIŲ VEIKLOS RODIKLIŲ REIKŠMĖS

Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai tokių įstaigų neturi.